

RWS INFORMATIE

**Rijkswaterstaat Water,
Verkeer en Leefomgeving**

Griffioenlaan 2
3526 LA UTRECHT
Postbus 2232
3500 GE UTRECHT
T 088 7971111
F
www.rijkswaterstaat.nl

Contactpersoon
John Hin

T 06 22 5555 69
john.hin@rws.nl

memo

Consultatie wijziging drinkwaterregeling opkomende stoffen

Bes
Beste Tjalling,

Datum
20 mei 2019

Hierbij onze reactie op de conceptwijziging van de Drinkwaterregeling met betrekking tot opkomende stoffen. De wijziging draagt in belangrijke mate bij aan duidelijkheid bij het omgaan hiermee. Rijkswaterstaat is, als waterbeheerder van een groot aantal van de innamepunten voor de drinkwatervoorziening, blij met voorgestelde wijziging.

Belangrijkste pluspunt van de wijziging is ons inziens dat hiermee de afstemming tussen de regelgeving voor drinkwaterbedrijven en voor waterbeheerders sterk wordt verbeterd. Op grond van de huidige Drinkwaterregeling wordt aan drinkwaterbedrijven voor opkomende stoffen (voor maximaal 3 keer 3 jaar) een tijdelijke ontheffing verleend om concentraties groter dan 1 µg/l te mogen innemen. Tenzij een wettelijke norm wordt vastgesteld geldt na afloop van de ontheffing de waarde van 1 µg/l als maximumwaarde voor de inname.

De waterbeheerder gaat uit van de normen voor de waterkwaliteit (Bkmw 2009) en bij vergunningverlening van het Handboek Immissietoets. In het Handboek Immissietoets worden de gevolgen van een lozing van een opkomende stof op het innamepunt beoordeeld op basis van de drinkwaterrichtwaarde, vastgesteld door onder meer het RIVM. Deze drinkwaterrichtwaarde ligt voor veel stoffen ver boven 1 µg/l. Zolang formele vaststelling van een wettelijke (drinkwater)norm uitblijft, zorgt dit voor onduidelijkheid bij en veel overleg tussen waterbeheerders en drinkwaterbedrijven. Een drinkwaterbedrijf vraagt de waterbeheerder om (potentieel kostbaar) onderzoek naar de bronnen van de stof en om terugdringen van de concentratie op het innamepunt. Onderzoek naar de bron is nodig om het verdere handelingsperspectief van de waterbeheerder te bepalen.

Voor stoffen die de drinkwaterrichtwaarde niet overschrijden heeft de waterbeheerder vaak maar beperkt handelingsperspectief om de lozing terug te dringen, zodat sprake blijft van concentraties boven 1 µg/l op het innamepunt.

De huidige Drinkwaterregeling vraagt dus om (snelle) vaststelling van een wettelijke norm voor elke stof waarvoor een ontheffing is afgegeven. In de praktijk is tot nu tot maar voor één stof (pyrazool) een wettelijke norm vastgesteld, terwijl er voor 40 stoffen ontheffingen zijn afgegeven.

Het voorstel voor wijziging van de drinkwaterregeling lost bovenstaande op door ontheffingen alleen nog te verlenen voor overschrijdingen van wettelijke stofnormen.

Rijkswaterstaat Water,
Verkeer en Leefomgeving

Datum
20 mei 2019

Niettemin resteren er enkele opmerkingen en verbeterpunten, deze zijn hieronder uiteengezet.

Artikel 16 en 16a.

In andere artikelen wordt, meestal in het eerste lid, duidelijk gemaakt op welke *eigenaar* het artikel ziet. Bijvoorbeeld eigenaar van het drinkwaterbedrijf (o.a. art. 14 of eigenaar van een wijkwarmtapwatervoorziening (art. 15)). Dit ontbreekt zowel in artikel 16 als 16a, en het voorstel is dan ook om dit hier toe te voegen.

Artikel 16a, lid 3.

Als de signaleringsparameter wordt overschreden door een opkomende stof, moet nader onderzoek plaatsvinden. In de praktijk zullen ook om andere redenen dergelijke onderzoeken worden gestart, en niet duidelijk is hoe deze zich tot elkaar verhouden.

De opzet van de wijzigingsregeling is om de signaleringsparameter als norm voor de inname geheel te laten vervallen en enkel aanleiding te laten zijn voor onderzoek door het drinkwaterbedrijf. In de ogen van RWS is het beter om de door het RIVM afgeleide drinkwaterrichtwaarde, zoals op pagina 1 omschreven, (of de constatering dat geen normaflleiding nodig is) input te laten zijn voor de inname door een drinkwaterbedrijf.

Buiten het spoor van vergunningverlening kunnen ook drinkwaterrichtwaarden worden afgeleid indien de monitoring op innamepunten daar aanleiding toe geeft. Het gaat daarbij om structurele overschrijding van de generieke waarde van 0,1 microgram per liter voor antropogene stoffen. Dit is gebaseerd op Bkmw 2009 en is concreet uitgewerkt in het Protocol monitoring en toetsing drinkwaterbronnen KRW.

In diverse situaties wordt samengevat dus al onderzoek gedaan door een onafhankelijke instantie, te weten het RIVM. Niet duidelijk is waarom in die gevallen het drinkwaterbedrijf nog eigen onderzoek moet doen en waarom niet duidelijk kan worden vastgelegd dat het drinkwaterbedrijf oppervlaktewater mag innemen dat minimaal voldoet aan de door het RIVM afgeleide drinkwaterrichtwaarde.

Daarnaast is niet duidelijk, in de situaties dat wel eigen onderzoek door drinkwaterbedrijven nodig zou zijn omdat het RIVM niet is betrokken, wat er dient te gebeuren na afronding van het onderzoek. Het artikel mist een omschrijving van de termijn waarop het onderzoek moet zijn afgerond en een vermelding van de instantie(s) waaraan het onderzoek moet worden gerapporteerd. Op deze manier is niet duidelijk hoe de kwaliteit van het onderzoek wordt geborgd, nu dit, anders dan in de huidige praktijk, niet meer bij een onafhankelijke partij ligt.

In dit artikel is ons voorts niet duidelijk wat bedoeld is met "hoedanigheid van het water". Uit de omschrijving volgt ook niet duidelijk wat het onderzoek inhoudt. Behalve dat de concentratie van de stof in het ingenomen water (blijvend) wordt gevolgd, achten we het belangrijk dat wordt onderzocht in welke mate de stof (of stoffen) in de zuivering wordt verwijderd en of (bij welke concentraties) de stof risico's voor de volksgezondheid oplevert als deze in drinkwater wordt aangetroffen.

Rijkswaterstaat Water,
Verkeer en Leefomgeving

Datum
20 mei 2019

Toelichting algeheel.

In algemene zin valt in de toelichting een defensieve schrijfstijl op. Dit is mogelijk ingegeven door de brede maatschappelijke aandacht voor opkomende stoffen en de zorg dat deze wijziging de indruk zou kunnen wekken van een versoepeling van de regelgeving rond opkomende stoffen. De tekst is echter dermate defensief dat deze de genoemde (onterechte) zorg bij de lezer eerder zal versterken dan wegnemen.

Wij achten het verstandig om te benadrukken dat de doelstelling van de Drinkwaterregeling t.a.v. opkomende stoffen door de wijziging niet verandert. De doelstelling blijft om opkomende stoffen tijdig te signaleren, bij aantreffen ervan (snel) onderzoek te doen naar de risico's en zo nodig spoedig maatregelen te treffen.

In de toelichting gaat daarnaast relatief veel aandacht uit naar de beperking van administratieve lasten. Het gaat hierbij om beperking van administratie die toch al niet bijdraagt aan de doelstelling van de Drinkwaterregeling. Het becijferen van de besparing achten we daarom niet nodig. De huidige tekst doet eerder de vraag rijzen: waarom de regeling aanpassen, als de besparing zó gering is?

Toelichting, pagina 8.

Gesteld is dat indien nodig met spoed, bijvoorbeeld ten tijde van droogte, een stofspecifieke norm kan worden vastgesteld in de regelgeving of in het kader van het toezicht kan worden gehanteerd. Het is ons nog niet duidelijk hoe dit gerealiseerd kan gaan worden. Op pagina 10 van de toelichting wordt verwezen naar artikel 3a van de Opiumwet. Equivalent hiervan is artikel 23 van de Drinkwaterwet. Het aanpassen van de regelgeving is naar oordeel van Rijkswaterstaat echter niet een kwestie van enkele weken. Graag verlangt RWS dan ook extra duidelijkheid op dit punt.

Bovendien is niet duidelijk op welke vorm van toezicht in de toelichting op pagina 8 gedoeld wordt. Ziet dit op toezicht op betreffende lozende partijen, of toezicht op de inname van drinkwaterbedrijven?

Uiteraard zijn we beschikbaar om eventuele vragen over onze reactie te beantwoorden.

Met vriendelijke groet,

Daan Martini (RWS Corporate Dienst, BJV Expertise)
John Hin (RWS Water, Verkeer en Leefomgeving)